

8. Nabytí vlastnického práva

Příprava na seminář:

- nastudujte si zejména část třetí hlavu I a hlavu II díl 3 oddíl 2 NOZ (nabytí vlastnického práva) a příslušné pasáže v učebnici (a materiály z přednášek),
- vypracujte si příklady, doneste do semináře.

1) Promyslete si (nepište) odpovědi na následující otázky:

- a) Podejte výčet věcí, které nikomu nepatří. Jaký je režim věcí, které nikomu nepatří?
- b) Jak se liší nabytí vlastnického práva převodem a přechodem?
- c) Lze nabýt vlastnické od neoprávněného?
- d) Jaké jsou podmínky vydržení vlastnického práva?
- e) Posuďte režim věcí:
 - i) ztracených,
 - ii) skrytých, a
 - iii) opuštěných.
- f) Posuďte vlastnický, resp. náhradový režim:
 - i) přirozených plodů pozemku,
 - ii) přirozeně naplavené zeminy vodním tokem / přirozeně vzniklého ostrova ve vodním toku / přirozeně vzniklého nového koryta v důsledku vzniku ostrova,
 - iii) mláďat chovaných zvířat,
 - iv) věcí vzniklých zpracováním movitých věcí různých vlastníků v dobré/zlé víře,
 - v) věci použité na opravu jiné věci,
 - vi) smíšených movitých věcí různého/téhož druhu,
 - vii) stavby, na níž byla použita cizí věc,
 - viii) stavby, postavené na cizím pozemku v dobré/zlé víře.
- g) Posuďte okamžik nabytí vlastnického práva
 - i) k věci určené jednotlivě,
 - ii) k věci určené druhově,
 - iii) k cennému papíru na doručitele / na řad / na jméno,
 - iv) k věci nemovité zapsané/nezapsané do veřejného seznamu.
- h) Zabývejte se podmínkami řádného a mimořádného vydržení.

2) Zloděj vykradl butik s luxusním zbožím. Kašmírový kabát prodal do bazaru, odkud si ho následně koupil zákazník, a parfém prodal náhodnému kolemjdoucímu. Výtěžek z krádeže nepropil, ale zalepil do igelitového sáčku a schoval do dutiny stromu.

- a) Mohla by se okradená společnost domáhat vydání věcí, kdyby zjistila identitu osob?
- b) Jaká jsou práva a povinnosti náhodného nálezce sáčku s bankovkami?

3) Paní Nováková při jarním úklidu vyčlenila některé věci, o kterých se domnívala, že již doma pouze překážejí. Tyto předměty následně vystavila na internetový inzertní portál, a brzy prodala různým zájemcům za velmi nízké ceny. Jak se později ukázalo, mezi předměty, které prodala, bylo i několik hodnotných vinylů, které měl pan Novák pouze vypůjčené od svého kamaráda. Může se nešťastný kamarád domáhat jejich vydání?

4) Prodávající a kupující spolu dne 1. října 2017 uzavřeli písemnou kupní smlouvu, jejímž předmětem byla nemovitost evidovaná v katastru nemovitostí; prodávající byl v katastru nemovitostí evidován jako vlastník. Následně došlo k zaplacení kupní ceny, a dne 22. listopadu 2017 podal kupující návrh na povolení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí. V katastru nemovitostí je však

již od 13. listopadu 2017 evidována jako vlastník jiná osoba, neboť kupující jednal podvodně, a uzavřel více kupních smluv ohledně téže nemovitosti. Proved'te právní rozbor.

5) Řešte situaci, kdy došlo k převodu vlastnického práva k nemovitosti (vlastnické právo nabyvatele bylo vloženo do katastru nemovitostí). Poté došlo k dalšímu převodu vlastnického práva z původního nabyvatele na třetí osobu (opět došlo ke vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí). Následně původní prodávající, který prodal nemovitost následnému zciziteli, od kupní smlouvy odstoupil.

6) Strany uzavřely kupní smlouvu, jejímž předmětem měla být tam specifikovaná stavba. Ta se však s účinností nového občanského zákoníku stala součástí pozemku, který předmětem kupní smlouvy (která byla uzavřena za účinnosti nového občanského zákoníku) není. Proved'te právní rozbor.

7) Pan Hromek vyhodil do popelnice hromadu starých okapů (měď), které při rekonstrukci sundal ze svého domu. Tyto okapy následně vyndal z popelnice, naložil na vozík, a odvezl do sběrného dvůru vandrák, kde je od něho vykoupili za 450 Kč. Společnost provozující sběrný dvůr následně okapy přetavila na trubky a prodala stavební společnosti. Posuďte vlastnický, resp. náhradový režim okapů.

8) Pan König si koupil velice malý, levný pozemek, na kterém si otevřel nelegální skládku odpadu. Poté, co byl na pozemek navozen všechn nasmlouvaný odpad (a poté, co pan König za jeho uskladnění vyinkasoval částku několikrát převyšující původní cenu pozemku, neboť se jednalo o odpad představující značnou ekologickou zátěž), opustil pozemek, a podal návrh na výmaz svého vlastnického práva z katastru nemovitostí. Zabývejte se otázkou opuštění nemovitosti.

9) Když se manželům Konrádovým narodilo malé dítě, museli se zbavit agresivního jezevčíka Čendy, tudíž jej dali do útulku. Posuďte vlastnický režim Čendy.

10) V Kalifornii vzalo tornádo zahradní trampolínu, a ze San Franciska ji odneslo až k domu rodiny Smithových (na pozemek pana Smitha). Trampolína stála původně na zahradě pana Johnsona, který si ji koupil v obchodě Walmart. Jak by se situace řešila podle nového občanského zákoníku?

11) Je tu směnka indosovaná na řad pana Mahlera, která zní na částku 100.000 Kč. Po smrti pana Mahlera připadla směnka (po pravomocném skončení dědického řízení) vdově. Zabývejte se otázkou, jak lze takovou směnku uplatnit nebo převést, když rubopis legitimuje zesnulého.

12) Pan Winter zorganizoval prodejní vernisáž obrazů. Panu Mannovi prodal obraz „Dívka s perlou“. Prodávající sice okamžitě vyinkasoval 5.000 Kč v hotovosti, ale podmínkou prodeje bylo, že obraz si kupující odveze až po skončení vernisáže, tedy za 3 dny večer. Mezitím pan Winter prodal obraz podruhé, neboť další návštěvník nabídl zaplatit částku 10.000 Kč, a po chvíli přemlouvání prostě podlehl. Bylo to v poslední den výstavy, takže tento pán si obraz rovnou odvezl. Když si pan Mann posléze přijel pro svůj obraz, vysvětlil mu prodávající celou situaci, a vrátil mu jeho 5.000 Kč. Pan Winter však trvá na tom, že chce obraz. Posuďte vlastnický režim obrazu.

13) Promyslete si (nepiště), zda si můžete z hlediska občanskoprávního prisvojit:

- a) rybu ulovenou v rybářském revíru na udici s rybářským lístkem a povolenkou k lovu,
- b) zaběhnutého psa,
- c) zaběhnutého koně,
- d) zaběhnutou zebrou,
- e) vlka (např. mládě),
- f) houby v lese,
- g) vodu z řeky (např. do PET lahve).
- i) archeologický nález (např. soška objevená při kopání studny).